ТЕЧИНА

PUBLICAȚIE SOCIAL-POLITICĂ INDEPENDENTĂ
Ziarul apare din martie 1991

VINERI, 12 APRILIE 1991 N 5 (5)

Prețul 13 cop.

APEL

Către oamenii de bună credihță

Noi, subsemnații, locuitori ai orașului Bender, sîntem profund îngrijorați de starea dezastruoasă în care a nimerit populația orașului.

Liderii forțelor distructive, fiind infectați de virusul periculos al formării așa-zisei R.S.S.M.N., ne-au adus la malul prăpastiei economice. Magazinele alimentare sînt goale, nu avem cu ce hrăni copiii. Trăim în mizerie. Ne așteaptă însă chinuri și mai mari pe viitor.

Crearea și funcționarea normală a R.S.S.M.N. e o adevărată utopie. Ea nu poate exista ca structură statală de sine stătătoare, fiindcă nu are mijloace financiare și materiale. Este o naivitate să mizăm pe ajutorul Centrului. Situația lui este acum precară și el nu va merge la o acutizare a relațiilor cu R.S.S.M. De altfel și în visteria lui bate vîntul... În ce privește speranța de ajutor dezinteresat de la alte republici, ea s-a spulberat odată cu declararea suveranității. Conform tratatelor semnate pe orizontală, ele nu se vor amesteca în treburile interne ce țin de competența fiecărei republici.

Între timp conducerea R.S.S.M, drept răspuns la acțiunile de subminare ale R.S.S.M.N., întreprinse împotriva ei, a declarat că va opri alocarea de finanțe și resurse materiale către „republica" rebelă.

Se va opri construcția caselor de locuit, a *altor obiecte*, va apărea șomajul. Își vor opri activitatea un șir de întreprinderi industriale.

Apare întrebarea: „În numele cui trebuie să suportăm criza de alimente, lipsurile și mizeria?"

Liderii responsabili de starea actuală din Bender și Tiraspol s-au pricopsit din sudoarea oamenilor muncitori cu de toate – mașini, apartamente, vile luxoase, mărfuri, bani etc. Ei acum nu duc lipsă de nimic. N-a venit oare timpul să nu mai dăm ascultare basmelor lor utopice de creare a autonomiilor pe pămînturi străine?

Propunem să ne adresăm la conducerea republicii cu următoarea cerință: „Noi, cetățenii R.S.S.M., care locuim în orașul Bender, situat pe teritoriul strămoșesc al Țării Moldova, cerem Parlamentului să ne ocrotească de includerea forțată, contrar voinței noastre, în componența „raiului" așa-zisei R.S.S.M. Nistrene. Nu ne lăsați, salvați-ne!"

Listele cu semnăturile respective vă rugăm să le expediați la Parlamentul Republicii d-lui M. I. Snegur (personal, nu prin poștă).

G. Ilașcu, L. Afteni, G. Țurcanu, A. Nastas, în total 1027 de semnături.

AM VRUT SĂ SCRIU DE BINE, DAR...

Frunzărind recent colecția ziarului nostru (deocamdată subțire), am ajuns la concluzia, că scriem puțin despre lucrurile frumoase, că prevalează critica. Kiar mi s'a transmis, că lucrătorii secției de învățămînt simt foarte pikați. Și atunci am hotărît: „Gata, de ajuns atîta critică, voi scrie despre lucrurile frumoase. Voi scrie, bunăoară, despre ăia, cît de bine trăiesc oamenii, dom'le afarî e primăvară totuși, despre ăia că, deși s'au mărorat prețurile, viața continuă. Ințo trebuie să caut un subiect. Poate să trec pe la magazine? Nu, de la 2 aprilie le ocolesc. Poate să stau de vorbă cu pensionarii, să-i întreb cum o duc? E clar și așa, că li-i greu. Mai greu, probabil, decît înainte. Să trec poate pe la vre-o întreprindere să aflu cum se realizează sarcina? Doamne ferește. Și cum îmi vin în minte unele asemenea locuri? La școli e și mai rău. Învățătorii nu mai sînt demulți, la cantine totul e scump. Nu, toate astea nu merg. Ce-ar fi să vizitez o grădiniță? Aici mai poți auzi încă și ceva plăcut, și drăguț.

Da, anume la „dețelușki" trebuie să merg. Aproape, probabil, totul e în ordine. Și iată că am ales adresa.

(Sfîrșit în pag. 2)

ЛА 12 АПРИЛИЕ СЕ ЫМПЛИНЕСК ТРЕЙЗЕЧЬ ДЕ АНЬ ДЕ ЛА ПРИМУЛ ЗБОР АЛ ОМУЛУЙ ЫН КОСМОС

А ФОСТ КРЕАТ ПАРТИДУЛ КОМУНИСТ ИНДЕПЕНДЕНТ АЛ МОЛДОВЕЙ

Ла 8 априлие ла Кишинэу а авут лок конференца а II-а а комуништилор ситуаць пе платформа демократикэ. Ын кадрул конференцей а фост адоптатэ хотэрыря ку привире ла креаря Партидулуй Комунист индепендент ал Молдовей, а фост апробат статутул луй, алес органул провизориу де кондучере – консилиул републикан де координаре. А фост адоптатэ хотэрыря де а конвока примул конгрес ал Партидулуй Комунист индепендент ал Молдовей ын прима жумэтате а луний юлие 1991.

«VATRA» VĂ INVITĂ ÎN OSPEȚIE

Aducem la cunoștința locuitorilor că în orașul Bender activează cenaclul literar-muzical și social-politic „Vatra". Ședințele au loc în fiecare joi, între orele 18–20, la biblioteca orășenească centrală.

În cadrul ședințelor se recită versuri, se audiază cîntece și se discută pe diferite teme ce prezintă interes pentru locuitorii orașului. La ora actuală se citește un ciclu din istoria Moldovei.

Sînt invitați toți cei dornici de a-și îmbogăți bagajul de cunoștințe. Muzicanților-amatori, poeților începători, care doresc să-și încerce puterile în fața publicului cenaclist, le oferim această posibilitate cu plăcere.

Persoanele preocupate de diferite întrebări din domeniul istoriei, culturii, învățămîntului, limbii, literaturii pot afla răspunsurile respective sau pot fi ajutate să ia contact cu persoane competente.

Vă așteptăm la cenaclul „Vatra", stimați prieteni!

Comitetul de conducere.

СКРИСОАРЕ ДЕСКИСЭ

ТОВАРЭШУЛУЙ И. Н. СМИРНОВ, ПРЕШЕДИНТЕЛЕ СОВЕТУЛУЙ ОРЭШЕНЕСК ТИРАСПОЛ ДЕ ДЕПУТАЦЬ АЙ ПОПОРУЛУЙ

Де май бине де дой ань ун груп де инициативэ се окупэ де проблемеле креэрий ын ораш а уней школь ку лимба молдовеняскэ де инструире. Песте 30 мий де молдовень дин ораш дореск ши ау дрептул ка фиий ши фийчелор сэ ынвеце ын лимба де стат а РСС Молдова. Апропо, сынт ши персоане де алтэ националитате, каре вор ка одрасклеле лор сэ ынвеце ын школь ку лимба молдовеняскэ де инструире.

Ла етапа ынтый, ын аний 1988–1989, фоштий кондукэторь тов. Кудрявцев В. А., прешединтеле комитетулуй екзекутив орэшеневск, ши тов. Веснин В. С., шефул секцией ынвэцэмынтулуй публик, ау промис сэ репартизезе де урженцэ ун блок сепарат ын клэдиря интернатулуй спортив, ындатэ че формэм мэкар 3–4 класе (пентру ынчепут). Ын анул 1990 дежа ноуа кондучере а секцией де ынвэцэмынт не-а промис о парте сепаратэ а етажулуй ынтый ал ШМ № 4 ку посибилитатя уней интрэрь аутономе. Бине-ынцелес, ачаста ну е о школэ апарте, тотуш.

Ынсэ ачесте промисиунь н'ау фост сусцинуте прин нимик. Копиий ноштри сынт невоиць сэ се аднне ла школэ дин челе май ындепэртате колцурь але орашулуй, скимбынд унеорь кытева мижлоаче де транспорт. Ей се скоалэ ку мулт май девреме декыт сэмаший лор, каре диспун де алте кондиций. Тотодатэ, лор ле сынт репартизате класе, утилате ын вестибул, супрафеце кэрора ну кореспунд ничь пе департе нормелор санитар-игиениче, яр поделеле сынт де чимент, акоперите нумай ку линолеум.

Цынынд конт де ситуация лингвистикэ дин орашул ностру, копиий, каре ынвацэ ын школиле ку лимба молдовеняскэ де инструире, ау невое де ун микроклиматлингвистик коректпунзэтор.

Кам прин октомбрие–ноембрие 1990 адунаря женералэ а пэринцилор, ай кэрор копий ынвацэ ын ШМ № 4 ку лимба молдовеняскэ де инструире (ын тотал 116 оамень) ын кадрул ынтылнирий ку прешединтеле комитетулуй екзекутив орэшеневск ау алес ун комитет пэринтеск пентру кобрдонаря акциунилор комуне ын ведеря резолвэрий проблемелор енумерате май сус.

Солуция пропусэ де комитетул екзекутив орэшеневск (сэ ни се пунэ ла диспозицие клэдиря школий спортиве № 2) не путя сатисфаче нумай ын периоада иницыалэ, ын аний 1989–1990. Актуалменте, ынсэ, е евидент, кэ о асеменя резолваре а проблемей ын каузэ креазэ ной дификултэць: не липсеште сала де спорт, кантина, дормиторул пентру микуций дин класа ынтый, ынчепынд ку анул 1991–1992 копиий вор ынвэца ын доуэ скимбурь. Тотодатэ, прин интермедиул пресей ши прин алте методе се факе ынвинуирь кэ, кипуриле, ной врем сэ креэм пентру копиий ноштри челе май буне кондиций пе контул лезэрий копиилор де алте националитэць (везь, бунэоарэ, зиарул „Днестровская правда" дин 13 февруарие 1991).

Ын легэтурэ ку челе експусе май сус ам ынтрепринс мултипле ынчеркэрь де а не ынтылни ку думнявоастрэ пентру а вэ чере ажуторул ын солуционаря проблемей акуте. Сынтем сигурь кэ атитудиня думнявоастрэ бине-воитоаре ын фавоаря солуционэрий жусте а проблемей привинд дескидеря уней школь молдовенешть ла Тираспол ле ва пермите челор чирка 200 де елевь сэ ынчапэ урмэторул ан де ынвэцэмынт ын кондиций демне де тимпуриле пе каре ле трэим.

Цынынд конт де челе експусе май сус пропунем, дулэ ной, солуция оптимэ – а трансмите пентру школа молдовеняскэ анекса ла ШМ № 9, конструкция кэрея се ва ынкея кэтре 1 септембрие 1991.

Фаптул кэ сынтець екстрем де окупат ши кэ плекаць десеорь ын депласэрь не-а облигат сэ не адресэм ку ачастэ скрисоаре дескисэ.

Комитетул пэринтеск
С. ДУМИТРАШКУ,
Ш. УРЫТУ,
В. НЕГРУ ши ынкэ
110 семнэтурь.